

Robin Hood Rapid Oats

A híres kanadai reggeli

MIÉRT NEM SIKERÜLT A KÜLÖNBÉKE?

MILLICK KÁLVARIAJA NÉHANY POLITIKUS HIUSÁGA MIATT — AZ OLASZOK ELÁRULTÁK A NÉMETEKNEK A MONARCHIA TITKOS BÉKEAJÁNLATÁT

(Folytatás!)

Mikor az orosz forradalom ki tört, Poincaré tervet megváltoztak és Sixtus herceg missziója helyett találkozást tervezett az angol és az olasz királyokkal, hogy személyesen beszélje meg velük a monarchiával kötendő különbéke feltételeit.

Természetes, hogy ilyen módon az angol és az olasz miniszterelnököket, illetve külügyminisztereket is be kellett avatni. Lloyd George-nak Poincaré megmutatta a király levelét, Sonnino-nak azonban csak jelezte, hogy tárgyalások vannak folyamatban. Az angol miniszterelnök a legnagyobb örömmel fogadta a hírt és minden lehetőséget kihasználva, hogy a tárgyalások eredményesen végződjenek. Redier szerint a különbéke mellett foglalt állást Poincaré hadügyminiszter is, aki egy jegyzékben szöveget is megfogalmazott.

... a pashandaelei vereség és az orosz forradalom után Poch és Petain tábornokoknak az a véleményük, hogy az egyetlen lehetséges menekülés a vereségtől az osztrák-magyar monarchiával kötendő azonnali különbéke!

Minden a lehető legjobb uton haladt, mikor megbukott a francia kormány és Ribot lett a miniszterelnök. Poincaré magához hívatta Ribot-t és becsületadóan terhe laatt megmutatta neki IV. Károly levelét. A mindig hűs és zárkózott Ribot, a "nagy ragadozó" mint ahogy nevezték, türelmesen végighallgatta Poincaré, becsületszavát adta, hogy senkinek sem szól a dologról. Végül olvasta IV. Károly levelét, aztán elment, felkeresi Sonnino-t, akinek elejétől végig elmesélt mindent.

Redier megkísérelt Ribot eljárásának lélektanilag rugóit megtámasztani. Ribot tudta, hogy ha a különbéke-akció sikerül és az osztrák-magyar monarchia leszakad

a központi hatalmak frontjáról, a németeknek két héten belül kapitulálniuk kell. Ebben az időben még töretlenül állott az ugynevezett Siegfried-vonal, viszont a Pyreneusok bércei között százezre szaporodtak a katonaszökevények kóbor bándái, az anarchista propaganda erőteljesen dolgozott, az amerikai segítség még messze volt, Franciaországnak tehát minden oka megvolt arra, hogy gyorsan befejezze a háborút.

AMIKOR VILMOS CSÁZSAR MEGPIRONGATTA KÁROLY KIRALYT

Ribot tisztában volt azzal is, hogy Sonnino meg fogja hiusítani a különbéke kísérleteket, legfeljebb az iránt lehetett kételkedni, hogy milyen eszközökkel fog a körmonfont olasz diplomata célt érni? A francia miniszterelnök eljárása lélektanilag rejtély; az államfőnek adott becsületszavát megszegve, Poincaré, Lloyd George, Poincaré, Jules Cambon Freycinet kísérleteit egy csapásra meghusitva feloldozott háromszázezer francia életet.

Mikor már minden összeomlott, mikor megjelentek a cáfolatok, mikor a szerencsétlen Károly király véglegesen a német császár hatalma alá került, akkor Ribot, a nagy ragadozó, megjelent a kamara szónoki emelvényén és nagy beszédet mondott. — Nem így jönnek majd békét kéni, titokzatos ügynökökkel, földalati áskálódásokkal, a sötétség és homály palástjába burkolózva, hanem az egész világ előtt fognak könyörögni hangos szóval!

A kamara tombolva ünnepelelte a szikár, sasorru államférfit, aki örökös fekete ruhájában, lobogó fehér sörényével, gunyos

mosolyával úgy nézett le a tapló gyülekezetre, mint a "prédája felett keringő dögkeselyű". Ribot szerette a tapsokat, évenként keresztes megadásal türe irigylte mások szónoki sikerét és Redier azt állítja, hogy ez az egyetlen magyar, aki Ribot eljárásának.

A DIPLOMACIA REJTEKUTJAI

Redier nem áll meg ezeknél az érdekes leleplezéseknél, hanem még arról is beszámol, hogy kik és hogyan hiusították meg — Ribot indiszkrécója után — Károly király akcióját? Sonnino, a livornói kereskedő unokája, őseitől nemcsak az íszt, de a ravaszgát is bőven örökölte. Láttá, hogy az ántant oldalán az olaszok ügye félig veszve van, hiszen a jelentősebb francia és angol politikusok, szinte kivétel nélkül kedvezően fogadták a különbéke ajánlatot. Ezen az oldalon nehéz volt a dolgot elgáncsolni. Redier szerint Sonnino, még a diplomáciában is szokatlan fogáshoz folyamodott. Egy megbízottja utján jelentést tétetett az egész ügyről az ellenséges német vezérkarnál, pontosan közölve a tárgyalások legapróbb részleteit. Számítása nagyon egyszerű volt; ha ő nem tudja megakadályozni a különbékét az antant oldalán, akadályozza meg Németország Ausztriában. A kombináció nagyon jónak bizonyult. Károly király hitelessen volt a németeknek újabb garanciókat adni, osztrák-magyar ezredeket dobta a francia frontra és a világ vértett meg egy egész esztendőig.

HA EGY ÉVVEL ELŐBB ÉRVÉGET A NAGY ÖLDÖKLÉS.

Külön érdekűre számíthat még Zita királynének egy kiadatlan levele, amelyből kitűnik, hogy a Sixtus-féle tárgyalások előtt is történt egy különbéke kísérlet — az olaszok részéről. Az akció megindítója Cadorna tábornok volt, aki menthet lenne kéte az olasz hadsereg helyzetét és a pármali hercegnek közvetítésével egy hölgyet küldött Bécsbe, aki tárgyalt a néhány politikussal. A nem hivatalos ajánlat szerint Olaszország különbékét kötött volna, ha megkapja az olaszoktól osztrák tengerpartot egész Triestig.

Az antant megnyerte a háborút és még többet kapott, mint amennyit remélt. Egy évvel hamarabb is győztes lehetett volna, néhány millió emberrel ma több élne a földön és igen sok nagy bajtól szabadult volna meg a világ.

De Alexandre Ribot szerette a tapsokat és a politikusok számára ez gyakran fontosabb, mint egy-két millió emberi élet.

ÖTMILLIÓRA BIZTOSÍTOTTA ÉLETÉT CUKOR

New Yorkban érdekes adatokat közöltek a nyilvánossággal. Ezekből kitűnik, hogy egyes emberek életét millió dolláron felelősségre is biztosították. Az Egyesült Államokban ezidő szerint 357 olyan ember él, akiknek halála a biztosító intézeteken nagy eret fog vágni. A legtöbbre, hétmillió dollárra Pierre Dupont a General Motors vezérigazgatója életét biztosították. A filmvilág vezetői között ott látjuk a magyar származású Cukor Adolfot, aki ötmillió dollárra van biztosítva.

MAGYAR MÉRNÖK TALÁLTA FEL AZ ÖNMŰKÖDŐ GÁZ-ELZÁRÓ KÉSZÜLÉKET

Nagy felűnést keltő találmánnyal ajándékozta meg a világot egy magyar gépészmérnök. A találmány a gázbeáramlást és a gázvezeték meggyulladására szolgál. Az önműködő gázlezárási készülék alkalmazásával a gáz azonnal elzáródik, ha bármilyen ok miatt a gázláng elalszik.

Baklövés a világháboruban

Londonból jelentik: "A háború óriási baklövésai" (Colossal Blunders of the War) cím alatt William Seaver Woods nagy könyvben gyűjtötte össze a szövetséges hadvezetőségnek a világháború folyamán elkövetett súlyosabb botlásait.

A legérdekesebbek azok az adatok, amelyek az amerikai hadsereg felkészültségének hiányára vetnek világot. Dickman tábornok, az amerikai hadsereg egyik parancsnoka írja, hogy egy angol vezérkari főnök egy amerikai hadosztálynak rendkívül ritka és értékes postagalambokat küldött néhány nap múlva az amerikai vezérkari főnök megköszönte a figyelmet, hangoztatva, hogy nagyon izlett a pompás pecsenye.

Egy másik amerikai hadosztály saját tábornokát német tisztnek nézte és hadifogolyként vitte a főhadiszállásra.

Ugyancsak egy amerikai hadosztály 1918 novemberében hirtelen felkerekedett és hátrafele vonult, mert valakinek az jutott az eszébe, hogy "milyen szép dolog volna Sedant elfoglalni."

A könyv kimutatja, hogy a harctérre érkező amerikai katonák jó része még soha életében nem huzta meg egy puska ravaszát és nyugodtan sorsukra bízták a tankokat, amelyeket a németek egymásután fogtak el, mert az amerikai unokok nem tudták hogyan kell a tankokat követni és támogatni.

Az Argon hegyvidéken egy alkalommal fényes nappal zárt alakulatban vonultak át egy hidon s a német tüzérség az egész csapatot lekaszáta, mert az amerikaiaknak még fogalmuk sem volt arról, hogyan kell ágyutűzben viselkedni.

Egy és félmillió font selyemgubó legendája

"A Magyar selyemtenyésztés 250 éves múltjából" címen értékes és tanulságos könyv jelent meg az Ohazában. Dióhéjba foglalva a magyar selyemtenyésztés történetét, megállapíthatjuk, hogy hazánkban már a XVIII. században foglalkoztak selyemtenyésztéssel. Különösen Széchenyi István és Bezerédi István karolták fel ezt a gazdasági ágat. Munkálkodásuk eredményeit azonban megsemmisítették a 48-as mozgalmak, valamint az 50-es években fellépett pebrinbetegség. A már fejlődésnek induló selyemtenyésztésünk hanyatlott, úgyhogy a 70-es években Magyarországon szűn a termelési ágat ugyszólván megszűntnek tekintették. Bezerédi Pál szakavatott munkásságának köszönhető nagyrészt, hogy selyemtenyésztésünk ismét a fejlődés útjára tért és hogy selyemtenyésztésünk a világháborút megelőző években

olyan nagy arányokban előretört.

Ötven évvel ezelőtt alig 5000 font volt még csak a termelt gubómennyiség. 1880-tól kezdődően fokozatosan emelkedett a termelt gubó mennyisége úgyhogy 1905-ben 4 millió font gubót termeltek a magyar gazdák. A háború lezajlása után, 1919-ben mindössze 70.000 font gubót szolgáltattak be. Azóta újból fellendülés mutatkozott selyemtermelésünk terén és a múlt esztendőben 20.914 termelt egy millió font gubót szolgáltatott be, melyért 1.185.571 pengőt kapott, tehát egy termelőre átlag 56,68 pengő esett. Ebben az esztendőben meglepően nagy volt gubótermelésünk, amennyiben egy és félmillió gubót szolgáltattak be, tehát 47 százalékkal többet, mint az előző esztendőben. A tenyésztők száma pedig az előző évvel szemben 42 százalékos növekedést mutat.

CSEHORSZÁG — KIREPEDÉS ELŐTT

Most már maguk a cseh újságok is beismerik, hogy a cseh köztársaság felpuffadása olyan méretűvé vált, amelyre már csak a kirepedés következhetik be. És ez nem tréfa távolról sem. A prágai lapok ugyanis kimutatták legutóbb, hogy a pe mának republika felfúvódását elsősorban hihetetlen tömegű állam-tisztviselői idézik elő. Az összes behemák beámterek száma ugyanis 305.237, ami csupán 8492-vel kevesebb, mint Anglia összes tisztviselői. Bizonyos mélabuval állapítják meg ezt a prágai újságok, hozzáfűzve, hogy Anglia népének száma háromszor annyi, mint Csehországé, hatalma pedig körülbelül százhuszonötösör akkora. Kis különbség!

SHERIFET GYILKOLT EGY MAGYAR

A debreceni törvényszék nem rég tárgyalta Varga József 26 esztendő hajduhadházi legény ügyét, akit hatóságai közeg elleni erőszakkal vádoltak. A tárgyaláson rendkívül érdekes dolgok derültek ki a vádlott előéletéről.

Varga József ugyanis régebben Amerikában járt a Wild Westen és az ottani virtuskodást itthon is gyakorolta mert a hajduhadházi rendőrségen is több mint negyvenszer büntették meg közcsendháborítás, hatóságai közeg elleni erőszakkal és egyéb vétségek miatt.

VILÁCHIRU HAZANKFIA, SZIGETI JÓZSEF,

a magyar hegedűművészet legnagyobb büszkesége, aki január 5.-én óriási sikerrel játszott Winnipeg legválogatottabb közönsége előtt. A "hegedű királya" — amint a párisi kritikusok elnevezték — immár ötödik éve jött át Amerikába, hogy nap-nap után megbecsülést szerezzen a magyar névnek.

JOSEPH SZIGETI

Hungary's greatest violinist, whose Canadian appearance on January 5, marked the peak of the concerts under the management of the Womens Musical Club, Winnipeg. This artist of artists, born 1892 in Budapest, has toured almost constantly since the age of 13, and was acclaimed by critics as one of the few really great men of the day.

PRESS COMMENTS BY THE LEADING PRESS OF THE WORLD:

- Perhaps the most brilliant violinist now before the public. "Daily Telegraph" London, England.
- He is certainly one of the three or four great violinists of the day. "Star" London, England.
- One of the kings of the violin. "Excelsior" Paris, France
- Ultimate mastery. "Tagblatt" Berlin, Germany
- The greatest virtuoso of the present. "Pesti Napló" Budapest, Hungary.
- Of the few contemporary violinists of genius Szigeti now stands at the head. "Neue Freie Presse" Vienna, Austria.
- A magician of the violin. "Giornale d'Italia" Rome, Italy
- He gives us art in the highest sense of the word. "Iswestia" Moscow, Russia.
- He is more than an artist: a messenger of spiritual things. "Stamboul" Constantinople, Turkey.
- An individuality—a violinist whose art is more than the episode of a season. "Times" New York.
- So sublimely beautiful—it utterly disarmed criticism. "American" Chicago, Ill.
- The peak of perfection. "Inquirer" Philadelphia, Pa.
- Superlative violin art—an inspired interpreter. "Times Star" Cincinnati, O.
- Nobody has ever played more beautifully than Szigeti did. "Globe" Boston, Mass.

OUR GREAT OLD FRIEND — WHO HAS PASSED AWAY

The late WALTER F. PAYNE, who was assistant managing editor of the "Manitoba Free Press", the greatest daily of Western Canada. As dean of Winnipeg newspaper editors he has done much for the Magyar people and his passing is greatly regretted by Hungarians all over the Dominion

Lapunk egyik legodaadóbb angol barátja, WALTER F. PAYNE, a "Manitoba Free Press" közelmúltban elhunyt szerkesztője, akinek sok magyarbarát cikket és megértő nyilatkozatot köszönhet a kanadai magyarság. A köztisztviselőnek szerveztő 1878-ban mint szedő kezdte működését és 35 éve állott Nyugatkanada legnagyobb napilapjának az élén. Halála napján félárba engedték a winnipeg Free Press palotájának jogogát annak az embernek a tisztelőre, aki március 15.-én és augusztus 20.-án a háromszínű magyar zászló kitűzésének elrendelésével fejezte ki nagyrabecsülését fajunk becsületes törökvesei iránt

P É N Z

KÜLDÉS A VILÁG BARMELY RÉSZÉBE POSTÁN VAGY SOROZNIILEG — MAJÓEGYK ELADASA AZ ÖSSZES VONALAKRA EREDETI ÁRAKON

4% KAMATOT FIZETUNK BE. TÉTEKRE NEGYEDEVI EL SZÁROLASSAL

THE HARBOR STATE BANK
Alapította: EMIL KISS,
4th Ave. 9th St., NEWYORK

Keletkanadában

a legjobb, legbiztosabb és leggyorsabb pénsküldési troda.

HÁZAK, FARMOK STB. ADÁS-VEVÉLET INTÉZESSE VELEM

HÁRMILYEN GYORS-BAJÓ DOLGÁBAN FORDULJON HOZZÁM!

LOUIS SZABO
BOX 244 14 Crowlnd Str. Welland, Ont.
A CANADIAN NATIONAL RAILWAY EXPRESS magyar megbízottja.